

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๕๐๔/๕๓๓ น

๒๔

สิงหาคม ๒๕๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส25088 ๖๕๕
วันที่ : ๕11515/๕0 ๖.3 กลม
วันที่ : 25 ส.ค. 60 เวลา : 10:31

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ.
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
๓. ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าภาคหลวงแร่ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่เสนอตามร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ.
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
๕. ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ กับอัตราค่าธรรมเนียมที่เสนอตามร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ.

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ และให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐

๑.๒ ในขั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อจัดเก็บรายได้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่าควรให้มีส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมให้ความเห็นด้วยเพื่อให้เกิดความโปร่งใส

๑.๓ กระทรวงอุตสาหกรรมได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำอนุบัญญัติออกตามความในกฎหมายว่าด้วยแร่ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ และยกร่างอนุบัญญัติออกตามความในกฎหมายว่าด้วยแร่

๑.๔ คณะทำงานตาม ๑.๓ ได้ยกร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

รวมถึง ...

รวมถึงได้เชิญผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว

๑.๕ คณะทำงานจัดทำอนุบัญญัติออกตามความในกฎหมายว่าด้วยแร่ได้นำร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นเวลา ๑๕ วัน และได้นำข้อคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างกฎกระทรวงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ มาตรา ๕ วรரசี แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กับออกกฎกระทรวงกำหนดพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่

๒.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) กำหนดว่า ร่างกฎกระทรวงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. มีผลใช้บังคับตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

ตามมาตรา ๑๓๑ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ผู้แจ้งการร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือ ผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ส่วนพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น การเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. เพื่อกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่จะเรียกเก็บจากการผลิตแร่แต่ละชนิด โดยในการกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่แต่ละชนิดนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงจากการวิเคราะห์สภาพการณ์การใช้แร่และกลไกการตลาดให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน และไม่เป็นภาระกับผู้ประกอบการเกินสมควร ส่วนรัฐก็ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ในรูปของค่าภาคหลวงแร่และยังได้กระจายรายได้ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ อัตราค่าภาคหลวงแร่ได้จัดหมวดหมู่เป็นกลุ่มชนิดแร่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับอัตราการผลิตของแร่แต่ละชนิด ตลาดการซื้อขายแร่ รวมถึงได้มีการเปรียบเทียบการกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่กับประเทศอื่น ๆ ที่มีการทำเหมืองในภาพรวมโดยกำหนดไว้ ๔ อัตรา ได้แก่ ร้อยละ ๔ ร้อยละ ๗ และร้อยละ ๑๐ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ และในอัตราก้าวหน้า ดังนี้

๑) กลุ่มที่ ๑ กลุ่มแร่โลหะและตะกั่ว เป็นกลุ่มแร่ที่มีมูลค่าสูง กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราก้าวหน้า และร้อยละ ๑๐ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ได้แก่ ดีบุก ตะกั่ว สังกะสี แร่ชนิดที่มีทั้งสกัดออกไซด์ เงิน ทองแดง พลวง โมลิบดีไนต์ แทนทาลัมโคบอลต์ที่รวมกันอยู่ และตะกั่ว

๒) กลุ่มที่ ๒ กลุ่มโลหะ ซึ่งเป็นโลหะที่ได้จากการนำแร่ไปถลุง การซื้อขายอ้างอิงราคาจากตลาดโลก กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๔ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ได้แก่ โลหะแคดเมียม โลหะตะกั่ว โลหะทองแดง โลหะพลวง โลหะสังกะสี โลหะเหล็ก และโคลัมเบียมแทนทาลัม

๓) กลุ่มที่ ...

๓) กลุ่มที่ ๓ กลุ่มแร่อุตสาหกรรมที่ใช้ในอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นหลัก กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๔ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ได้แก่ เกลือหิน แกรไฟต์ ควอตซ์ แคลไซต์ ดิกโคด์ ถ่านหิน ทราเยอุตสาหกรรม ทัลก์ เบนทอนต์ ฟอตเฟส ไพโรฟิลไลต์ ไมกา หินประดับ และหินอ่อน

๔) กลุ่มแร่ที่มีการผลิตเพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักรเป็นหลัก กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๗ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ได้แก่ เหล็ก

๕) กลุ่มแร่ที่ผลิตเพื่ออุตสาหกรรมภายในประเทศและเพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร กำหนดเป็นสองอัตรา กล่าวคือ ในส่วนที่นำไปใช้เพื่ออุตสาหกรรมภายในประเทศกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๔ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ในส่วนที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๗ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ได้แก่ แบไรต์ ฟลูออไรต์ แมงกานีส เฟลด์สปาร์ โดโลไมต์ ยิปซัม แอนไฮไดรต์ ดินอุตสาหกรรม และหินอุตสาหกรรม

๖) กลุ่มแร่หายากและหางแร่ดีบุก เป็นกลุ่มแร่ที่มีราคาสูงและผลิตได้น้อย กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๗ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ ได้แก่ การ์เน็ต โมนาไซต์ รูไทล์ สตรูเวไรต์ ซีโนไทม์ เซอร์คอน ลูโคซีน และอิลเมไนต์

๗) กลุ่มแร่ที่มีนโยบายพิเศษ เช่น แร่ทองคำ กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราก้าวหน้า แร่โพแทช แร่หินอุตสาหกรรมเพื่อซีเมนต์ กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๗ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ

๘) กลุ่มแร่รัตนชาติ เป็นแร่ที่มีราคาสูง ราคาการซื้อขายขึ้นอยู่กับลักษณะความสวยงามของเนื้อแร่ กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๑๐ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ

๙) กลุ่มแร่อื่น ๆ ได้แก่ แร่ที่กำหนดในบัญชีแร่และอัตราค่าภาคหลวงแร่ท้ายกฎกระทรวงฉบับนี้ ได้กำหนดไว้เพื่อรองรับในกรณีที่มีการผลิตชนิดแร่ใหม่ ๆ กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๗ ของราคาแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ

๔.๒ ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

เนื่องจากการอนุญาตให้ประกอบกิจการภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๖๐ มีค่าธรรมเนียมบริการที่รัฐจะต้องเรียกเก็บตามประเภทรายการที่กำหนดไว้ตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๖๐ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชีแนบท้ายร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ได้กำหนดไว้ ๖ ประเภท ได้แก่

๑) ค่าธรรมเนียมในการออกอาญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาต

๒) ค่าธรรมเนียมรายปี

๓) ค่าธรรมเนียมการรังวัด

๔) ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต ประทานบัตร และค่าโอนสิทธิการทำเหมือง

๕) ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด

๖) ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบ ทดลอง หรือวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ได้กำหนดโดยอ้างอิงจากอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยได้ปรับเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ตามอัตราค่าเงินที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จนถึงปัจจุบันประมาณร้อยละ ๕ ต่อปีซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐ เท่า ของอัตราค่าธรรมเนียมเดิม สำหรับค่าธรรมเนียมการอนุญาตประทานบัตรให้ทำเหมืองแร่ประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ ซึ่งเป็นเหมืองขนาดกลางและขนาดใหญ่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง มีต้นทุนและขั้นตอน ในการดำเนินการอนุญาตมากขึ้น ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการออกประทานบัตรประมาณร้อยละ ๑๐ - ๕๐ ของอัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาทางกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ
ไม่มี

๖. ผลกระทบ

๖.๑ การกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ตามร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ทำให้รัฐได้รับผลประโยชน์ค่าตอบแทนจากการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ในรูปของค่าภาคหลวงแร่ หรือภาษี และเป็นผลประโยชน์ต่อเนื่องไปถึงการกระจายรายได้สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

๖.๒ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ทำให้รัฐสามารถเรียกเก็บค่าใช้จ่ายได้ตามต้นทุนการดำเนินการและขั้นตอนการบริการ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา
ไม่มี

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๑๐. ข้อเสนอ/ความเห็นของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการร่างกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๖๒๓
โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๗๕๕